

GAIRĖS

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS (ES) 2021/564

2021 m. kovo 17 d.

dėl Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimo eurais euro zonoje nesantiems centriniais bankams ir šalims bei tarptautinėms organizacijoms ir dėl Europos Centrinio Banko gairių (ES) 2020/1284 panaikinimo (nauja redakcija) (ECB/2021/9)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 12 straipsnio 1 dalį, 14 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnį,

kadangi:

- (1) reikia padaryti nemažai Europos Centrinio Banko gairių (ES) 2018/797 (ECB/2018/14) ⁽¹⁾ dalinių pakeitimų. Siekiant aiškumo, šios gairės turėtų būti išdėstytos nauja redakcija;
- (2) pagal Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (toliau – ECBS statutas) 23 straipsnį kartu su jo 42 straipsnio 4 dalimi Europos Centrinis Bankas (ECB) ir valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniai centriniai bankai gali užmegzti ryšius su centriniais bankais ir finansų įstaigomis kitose šalyse ir prireikus su tarptautinėmis organizacijomis ir atlikti visų tipų banko sandorius su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis;
- (3) teikdama Eurosistemos atsargų valdymo paslaugas klientams, Eurosistema turėtų veikti kaip viena sistema, nepriklausomai nuo to, per kurį Eurosistemos centrinių bankų tokios paslaugos yra teikiamos. Šiuo tikslu šiomis gairėmis be kita ko siekiama užtikrinti, kad Eurosistemos atsargų valdymo paslaugos būtų teikiamos standartizuotu būdu laikantis suderintos tvarkos ir sąlygų, kad ECB gautų pakankamą informaciją apie šias paslaugas, ir kad būtų nustatyti minimalūs bendri požymiai, būtini sutartiniuose susitarimuose su klientais;
- (4) visa su Eurosistemos atsargų valdymo paslaugomis susijusi informacija, duomenys ir dokumentai, kuriuos parengia ir (arba) kuriais apsieičia Eurosistemos centriniai bankai, yra konfidencialaus pobūdžio, ir jiems taikomas ECBS statuto 37 straipsnis;
- (5) Europos Centrinio Banko gairėse (ES) 2020/1284 (ECB/2020/34) ⁽²⁾ buvo numatyta, kad Eurosistemos centriniai bankai jas privalo vykdyti nuo 2021 m. balandžio 1 d. Kadangi Eurosistemos centriniais bankams reikia daugiau laiko minėtomis gairėmis nustatytoms nuostatoms, kuriomis siekiama dar labiau padidinti duomenų teikimo ir keitimosi informacija Eurosistemoje skaidrumą Eurosistemos atsargų valdymo kontekste įgyvendinti, ir ypač siekiant gauti kliento sutikimą, šias nuostatas reikėtų įgyvendinti šia nauja redakcija nuo 2021 m. liepos 1 d. Todėl reikėtų panaikinti Gaires (ES) 2020/1284 (ECB/2020/34),

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRĖS:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiose gairėse taikomos šios apibrėžtys:

- (1) visų tipų banko sandoriai apima Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimą klientams;

⁽¹⁾ 2018 m. gegužės 3 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2018/797 dėl Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimo eurais euro zonoje nesantiems centriniais bankams ir šalims bei tarptautinėms organizacijoms (ECB/2018/14) (OL L 136, 2018 6 1, p. 81).

⁽²⁾ Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2020/1284 2020 m. rugsėjo 7 d. kuriomis iš dalies keičiamos Gairės (ES) 2018/797 dėl Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimo eurais euro zonoje nesantiems centriniais bankams ir šalims bei tarptautinėms organizacijoms (ECB/2020/34) (OL L 301, 2020 9 15, p. 39).

- (2) įgaliotasis ECB personalas – asmenys ECB, kuriuos Vykdomoji valdyba kartkartėmis skiria įgaliotaisiais informacijos, teiktinos Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų srityje, siuntėjais ir gavėjais;
- (3) centrinis bankas apima pinigų institucijas;
- (4) klientas – bet kuris centrinis bankas ar bet kuri šalis (įskaitant bet kurią valdžios instituciją ar Vyriausybinių įstaigą), nesantys euro zonoje, arba bet kuri tarptautinė organizacija, kuriai Eurosistemos centrinis bankas teikia Eurosistemos atsargų valdymo paslaugas;
- (5) Eurosistemos centrinis bankas – ECB ir valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniai centriniai bankai;
- (6) Eurosistemos atsargų valdymo paslaugos – 2 straipsnyje išvardytos atsargų valdymo paslaugos, kurias Eurosistemos centriniai bankai gali teikti klientams, sudarant sąlygas klientams visapusiškai valdyti savo atsargas per vieną Eurosistemos centrinių banką;
- (7) Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjas – Eurosistemos centrinis bankas, kuris įsipareigoja teikti visas Eurosistemos atsargų valdymo paslaugas arba jų pogrupį;
- (8) tarptautinė organizacija – bet kuri tarptautine sutartimi arba ja remiantis įkurta organizacija, išskyrus Sąjungos institucijas ir organus;
- (9) potencialus klientas – bet kuris centrinis bankas ar bet kuri šalis (įskaitant bet kurią valdžios instituciją ar Vyriausybinių įstaigą), nesantys euro zonoje, arba bet kuri tarptautinė organizacija, kurie pradėjo derybas su Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėju, turėdami ketinimą sukurti verslo santykius ir kurie gavo sutartį deryboms ir galimam pasirašymui;
- (10) atsargos – kliento priimtinas turtas, išreikštas eurai, t. y. piniginės lėšos ir visi vertybiniai popieriai, kurie yra įtraukti į Eurosistemos tinkamo antrinę rinką turinčio turto sąrašą, kaip skelbiama ir kas dieną atnaujinama ECB interneto svetainėje, išskyrus:
 - a) vertybinius popierius, įtrauktus į V įvertinimo mažesne nei rinkos verte kategoriją (turtu užtikrinti vertybiniai popieriai);
 - b) turtą, laikomą išimtinai kliento pensijiniams ir su jais susijusiems įsipareigojimams jo buvusiems ar esamiems darbuotojams vykdyti;
 - c) turtą, išreikštą eurai, laikomą specialiose sąskaitose, kurias klientas yra atidaręs Eurosistemos centriniame banke valstybės skolos grąžinimo sąlygų peržiūrėjimo tikslu pagal tarptautinius susitarimus;
 - d) eurai išreikštą Tarptautinio valiutos fondo (TVF) turtą, laikomą TVF sąskaitoje Nr. 1, sąskaitoje Nr. 2 ar vertybinių popierių sąskaitoje Eurosistemos centriniuose bankuose; ir
 - e) kitas tokias eurai išreikšto turto kategorijas, dėl kurių kartkartėmis nusprendžia Valdancioji taryba.

2 straipsnis

Eurosistemos atsargų valdymo paslaugos

Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjai klientams pagal šias gaires gali siūlyti šias Eurosistemos atsargų valdymo paslaugas:

1. atsargų pasaugos (saugojimo) sąskaitas;
2. šias pasaugos (saugojimo) paslaugas:
 - a) mėnesio pabaigos pasaugos ataskaitas, taip pat galimybę kliento prašymu teikti ataskaitas kitomis datomis;
 - b) ataskaitų perdavimą per SWIFT visiems klientams, galintiems priimti ataskaitas per SWIFT, ir kitu tinkamu būdu ne SWIFT klientams;
 - c) pranešimą apie įmonių veiksmus (įskaitant, pvz., atkarpos mokėjimus ir išpirkimus) kliento turimų vertybinių popierių atžvilgiu;
 - d) įmonių veiksmų apdorojimą klientų naudai;
 - e) laikantis tam tikrų apribojimų, sąlygų sudarymą susitarimams tarp klientų ir trečiųjų šalių atstovų, kai tai susiję su automatiniais vertybinių popierių skolinimo programų veikimu;

3. šias atsiskaitymo paslaugas:
 - a) be apmokėjimo/pervedimo už apmokėjamą atsiskaitymų paslaugas visų eurais išreikštų vertybinių popierių, kuriems atidarytos pasaugos sąskaitos, atžvilgiu;
 - b) atsiskaitymų už visas operacijas patvirtinimą per SWIFT (arba kitu tinkamu būdu ne SWIFT sistemos klientams);
4. šias piniginių lėšų/investavimo paslaugas:
 - a) užsienio valiutos pirkimą/pardavimą klientų sąskaita savo vardu, atliekant bent neatidėliotiną eurų pirkimą/pardavimą už ne euro zonos G 10 šalių valiutas;
 - b) terminuotųjų indėlių paslaugas:
 - i) kliento vardu arba
 - ii) savo vardu;
 - c) vienos nakties kredito likučių atveju:
 - i) pirmasis lygis – vienam klientui nustatytos riboto dydžio sumos automatinis investavimas savo vardu,
 - ii) antrasis lygis – galimybė investuoti lėšas su rinkos dalyviais kliento vardu;
 - d) klientų investicijų vykdymas pagal jų nuolatinius nurodymus, investicinius įgaliojimus ir remiantis Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų rinkiniu;
 - e) klientų užsakymų dėl vertybinių popierių pirkimo/pardavimo antrinėje rinkoje vykdymas;
5. šias piniginių lėšų sąskaitos paslaugas:
 - a) piniginių lėšų sąskaitų atidarymą ir tvarkymą;
 - b) gautinų ir pateiktų mokėjimų ne grynaisiais pinigais operacijų, susijusių su Eurosistemos atsargų valdymo paslaugomis, vykdymą ir registravimą.

3 straipsnis

Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjų teikiamos paslaugos

1. Be 2 straipsnyje išvardytų paslaugų Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjai taip pat gali siūlyti klientams ir kitas atsargų valdymo paslaugas. Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjai nustato tokias paslaugas konkrečiu atveju ir tokioms paslaugoms šios gairės netaikomos.
2. Klientai gali būti sudarę susitarimus dėl atsargų valdymo paslaugų teikimo su keliais Eurosistemos centriniais bankais.

4 straipsnis

Informacija apie Eurosistemos atsargų valdymo paslaugas

1. Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjai teikia ECB visą atitinkamą informaciją apie Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimą naujiems ir esamiems klientams ir informuoja ECB, kai į juos kreipiasi potencialus klientas. ECB gali dalytis atitinkama informacija Eurosistemoje.
2. Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjai siekia gauti kliento sutikimą atskleisti jo tapatybę Eurosistemos centriniams bankams, veikiantiems kaip Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjai, šiems teisėtiems tikslams:
 - a) 1 lygio naudojimo analizei;
 - b) klientų ir kitų Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjų apsaugai nuo kibernetinių incidentų keliamos žalos; ir
 - c) paramai skolinimo ir (arba) atpirkimo operacijoms su klientu.

3. Jei kliento sutikimas atskleisti jo tapatybę 2 dalyje nurodytiems teisėtiems tikslams negaunamas, susijęs nacionalinis centrinis bankas pateikia ECB atitinkamą informaciją, neatskleisdamas to kliento tapatybės. Tokiu atveju kiekvienas nacionalinis centrinis bankas, kuris negauna kliento sutikimo atskleisti jo tapatybę Eurosistemos centriniams bankams, nustato to kliento pirmojo lygio investicinės priemonės likučių ribą, lygią nuliui.

4. Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėjai raginami suteikti klientams galimybę sutikti, kad jų tapatybė būtų atskleista Eurosistemos centriniams bankams ne tik 2 dalyje nurodytiems teisėtiems tikslams, bet ir kitiems informacijos teikimo tikslams, susijusiems su Eurosistemos atsargų valdymo paslaugomis.

5 straipsnis

Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų uždraudimas ir sustabdymas

1. ECB tvarko sąrašą, su kuriuo gali susipažinti Eurosistemos centriniai bankai ir kuriame nurodomi esami, nauji ar potencialūs klientai, kurių atsargoms taikoma įšaldymo ar panaši priemonė, kurią nustato arba viena iš Europos Sąjungos valstybių narių, remdamasi Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija, arba Sąjunga.

2. Tais atvejais, kai Eurosistemos centrinis bankas, remdamasis 1 dalyje nenurodyta priemone ar sprendimu, kuriuos dėl nacionalinės politikos ar nacionalinių interesų priėmė Eurosistemos centrinis bankas ar valstybė narė, kurioje yra Eurosistemos centrinis bankas, sustabdo Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimą esamam klientui arba atsisako teikti tokias paslaugas naujam ar potencialiam klientui, atitinkamas Eurosistemos centrinis bankas nedelsdamas apie tai praneša įgaliotajam ECB personalui. Įgaliotasis ECB personalas apie tai nedelsdamas informuoja kitus Eurosistemos centrinius bankus. Bet kuri tokia priemonė ar sprendimas nekliudo kitiems Eurosistemos centriniams bankams teikti Eurosistemos atsargų valdymo paslaugas tokiems klientams.

3. 4 straipsnio 2 ir 3 dalys taikomos bet kokiam esamo, naujo ar potencialaus kliento tapatybės atskleidimui pagal 2 dalį. Negavus kliento sutikimo, kliento tapatybė bus atskleista kitiems Eurosistemos centriniams bankams tik tais atvejais, kai toks atskleidimas atitinka taikytiną teisę.

6 straipsnis

Atsakomybė už Eurosistemos atsargų valdymo paslaugas

1. Kiekvienas Eurosistemos atsargų valdymo paslaugos teikėjas yra atsakingas už visų sutartinių susitarimų, kuriuos jis laiko esant tinkamus teikiant Eurosistemos atsargų valdymo paslaugas, sudarymą su savo klientais.

2. Laikantis bet kurių specialių nuostatų, kurios taikomos Eurosistemos centriniam bankui ar kurioms jis pritarė, kiekvienas Eurosistemos atsargų valdymo paslaugos teikėjas yra atsakingas už bet kurias tokias jo teikiamas paslaugas.

7 straipsnis

Sutartinių susitarimų su klientais būtini bendri požymiai

Eurosistemos centriniai bankai užtikrina, kad jų sutartiniai susitarimai su klientais atitinka šias gaires ir juose yra įtvirtinti toliau išvardyti būtini bendri požymiai. Sutartiniuose susitarimuose:

- a) nustatoma, kad kita kliento sandorio šalis yra Eurosistemos centrinis bankas, su kuriuo šis klientas sudarė susitarimą dėl Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų ar bet kurios jų dalies teikimo, ir kad toks susitarimas pats savaime nesukuria klientui teisių ar pareigų bet kurio kito Eurosistemos centrinio banko atžvilgiu;
- b) nurodomos jungtys, kurios gali būti naudojamos klientų sandorių šalių turimų vertybinių popierių atsiskaitymui, ir atitinkama rizika, atsirandanti naudojant pinigų politikos operacijų reikalavimų neatitinkančias jungtis;

- c) nurodoma, kad tam tikri sandoriai Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų srityje vykdomi dedant visas įmanomas pastangas;
- d) nurodoma, kad, siekiant išvengti priešpriešos su Eurosistemos pinigų ir valiutos kurso politika, Eurosistemos centrinis bankas gali pateikti klientams siūlymus dėl sandorio laiko ir jo vykdymo, ir kad toks Eurosistemos centrinis bankas nėra atsakingas už bet kokias pasekmes, kurias tokie pasiūlymai gali sukelti klientui;
- e) nurodoma, kad Eurosistema peržiūri mokesčių, kurių Eurosistemos centriniai bankai ima iš savo klientų už Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimą, ir kad, remiantis taikoma teise, dėl tokių peržiūrėjimų galintis atsirasti mokesčio pakeitimas klientams yra privalomas;
- f) nurodoma, kad klientas patvirtina Eurosistemos centriniam bankui, kad jis vykdo visus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos srityje, kiek jie klientui taikomi, įskaitant kompetentingų institucijų duotus nurodymus, ir kad jis jokia forma nedalyvauja jokiaje pinigų plovimo ar teroristų finansavimo veikloje.

8 straipsnis

ECB vaidmuo

ECB koordinuoja bendrą Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimą ir su juo susijusią informacijos sistemą. Bet kuris Eurosistemos centrinis bankas, kuris tampa Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėju arba nustoja būti Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikėju, apie tai informuoja ECB.

9 straipsnis

Gairių (ES) 2020/1284 (ECB/2020/34) panaikinimas

Gairės (ES) 2020/1284 (ECB/2020/34) panaikinamos nuo 2021 m. balandžio 1 d.

10 straipsnis

Gairių (ES) 2018/797 (ECB/2018/14) panaikinimas

1. Gairės (ES) 2018/797 (ECB/2018/14) panaikinamos nuo 2021 m. liepos 1 d.
2. Nuorodos į panaikintąsias gaires laikomos nuorodomis į šias gaires ir skaitomos vadovaujantis priede pateikta atitikties lentele.

11 straipsnis

Įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šios gairės įsigalioja tą dieną, kai apie jas pranešama valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniams centriniams bankams.
2. Eurosistemos centriniai bankai vykdo šių gairių 9 straipsnį nuo 2021 m. balandžio 1 d. ir likusias šių gairių nuostatas nuo 2021 m. liepos 1 d.

12 straipsnis

Adresatai

Šios gairės skirtos visiems Eurosistemos centriniams bankams.

Priimta Frankfurte prie Maino 2021 m. kovo 17 d.

ECB valdančiosios tarybos vardu
ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

PRIEDAS

Atitikties lentelė

Gairės (ES) 2018/797 (ECB/2018/14)	Šios gairės
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnis	6 straipsnis
7 straipsnis	7 straipsnis
8 straipsnis	8 straipsnis
	9 straipsnis
9 straipsnis	10 straipsnis
10 straipsnis	11 straipsnis
11 straipsnis	12 straipsnis